

FR. LOČNIŠKAR:

Mali sopotnik.

suknjiča.

a postaji v N. je vstopil v naš železniški voz slabotno oblečen deček, navidezno komaj osem let star. V rokah je nosil culico, iz nje pa so gledali kosi obleke. Deček se je stisnil v kot in plašno premeril s široko odprtimi očmi našo družbo. Videč, da se nihče zanj posebno ne zmeni, se spravi nad košček kruha, ki ga je imel v notranjem žepu

»Prosim listke,« se oglasi med vrati izprevodnik. Oddajali smo jih po vrsti in sprejemali nazaj preščipnjene.

»Kaj pa ti, fantek,« se obrne slednjič k dečku.

»Nimam nič takega,« odgovori ta nedolžno.

»Kako pa si prišel gori?« ga vpraša mož.

»Kar skočil sem,« reče smeje se otrok.

Zasmejali smo se vsi in postali pozorni na mladega pretkančka, ki se hoče voziti kar tako kot doma po bregu s sankami.

»Kako pa si upaš brez listka na vlak? Kam pa se pelješ?«

»Domov k teti grem.«

»Kje pa je tvoja teta?«

»V Kamniku prodaja sadje. Nočem več služiti, ker mi ne dajo jesti; samo pretepajo me...« Tedaj se je dečku milo storilo. Stisnil se je še bolj v kot in se tresel po vsem životu. —

»Zdaj pa poznam fantka,« se oglasi eden sopotnikov. »Njegov gospodar je res sirovina.«

»Nič se ne boj, fantek, te bomo že spravili na kak način do tete,« je rekel izprevodnik.

»Bomo pa vsak nekaj dali,« pravi neki gospod, »če boš prav natanko povedal, kako so ravnali s teboj.«

»Kar topli so me vsak dan. Če mi je voliček utekel, sem moral vselej brez večerje spat. Včeraj me je prevrgel tisti hudi oven in mi ušel. Pa so rekli, da me ubijejo, če ga ne najdem. Do večera sem ga iskal po vsem hribu, pa ga ni bilo nikjer. Potem sem pa spal pod sosedovim kozelcem, ker se nisem upal domov. Zdaj grem pa k teti, ki me ne tepe in ne lasa. Pa tudi jesti mi da, kadar sem lačen,« pripoveduje deček.

Zložili smo fantku za vozni listek in izprevodnik mu ga je napisal.

Na naša izpraševanja, zakaj ga je dala teta služiti, je pripovedoval: »Teta premalo zasluži, zato sem šel za pastirja.«

»Kje pa imaš starše?« je vprašal nekdo.

»Nimam jih. Mamica mi je precej umrla, tatka so pa v vojni ustrelili. Zdaj sem kar sam. Takrat sem hudo jokal...«

Dečkove oči so se pri tem spominu zopet orosile. Zagledal se je skozi okno nekam v daljavo. Videti je bilo, da se v mladem srcu zbuja bridko spoznanje...

Tudi mi smo se zamislili. Tako mlad in neizkušen, a mora že po svetu za trdo skorjico kruha — kakor ptička, vržena prezgodaj iz gnezda!

Prišla je postaja, kjer je moral deček prestopiti na drugi vlak. Dopovedali smo mu že prej, kako naj ravna, da pride k teti.

Vstopil se je blizu vrat postaje in bistro gledal na vse strani, da ne prezre pravega vlaka.

Tako majhen in slaboten se mi je zdel iz dalje med ljudmi, da se mi je še bolj zasmilil.

Bog ti daj srečno potovanje v življenju, moj mali sopotnik!

Vladarjeve težave.

*Vladar državi biti — to ni tako lahkó,
kakòr mordà le misli si naših malčkov kdo.*

*Naš kralj vse državljané spoštuje, rad ima
in vse bi rad osrečil po željah njih srca.*

*A star pregovor pravi, sam po izkušnjah vem,
da niti Bog ne more ustreči vsem ljudem.*

*Posebno ne Slovanom, ki take smo krvi,
da nas zadovoljiti nikdar mogoče ni.*

*Naš kralj bi moral biti pač pravljíčni vladar,
bogat, da imel vsega čez mero bi vsekdar.*

*In naj sedel pri polnih bi vrečah dni, noči
ter neutrudno sipal denar bi med ljudi.*

*A kdo potem bi trudil, kdo bi se kaj učil?
Kdo bi se lotil dela? Gospod bi vsak rad bil.*

*Še v hujših se prepirih bi topli med seboj,
povsod le za oblast bi divjal srditi boj.*

*Potapljal, ginil v krvi bi naš nesložni rod,
še kralja bi dolžili kot krivca teh nezgod.*

*Zato nič ne zavidam kraljeve krone mu,
a si želim med brati le sloge in mirul!*

Fr. Rojec.

